

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak: 25/18

Møtedato: 24.04.2018

Dato: 11.04.2018

Arkivsaksnr: 2018/1477-INC

Utdanningsmelding 2017

Bakgrunn

Utdanningsmeldingen for Det samfunnsvitenskapelige fakultet gir en overordnet vurdering av utdanningsaktiviteten i 2017, tiltak for bedring av utdanningskvaliteten og oppfølging av universitetets handlingsplaner. Meldingen er vedlagt.

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet slutter seg til forslaget til utdanningsmelding 2017.

Jan Erik Askildsen
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør

Vedlegg

- 1 Utdanningsmelding 2017
- 2 Opptakssammer 2018
- 3 Utdanningsmelding 2017- Institutt for Sammenliknende Politikk
- 4 Utdanningsmelding 2017- Institutt for sosialantropologi
- 5 Utdanningsmelding 2017- Institutt for økonomi
- 6 Utdanningsmelding 2017- Infomedia
- 7 Utdanningsmelding - Institutt for geografi
- 8 Utdanningsmelding 2017 fra Sosiologisk institutt

UTDANNINGSMELDING 2017

DET SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAKULTET

et vurdering av
utdanningsaktiviteten i 2017, tiltak for bedring av utdanningskvaliteten og oppfølging av
universitetets handlingsplaner.

Utdanningsmeldingen for Det samfunnsvitenskapelige fakultet gir en overordnet

1. Utdanningskvalitet

Status for fremdrift av igangsatte kvalitetstiltak og oppfølging av resultater fra Studiebarometeret.

Fakultetet har hatt en systematisk satsing på kvalitetstiltak innen studiefeltet de siste årene. Alle fagmiljø har arbeidet med å tilby mer varierte undervisnings og vurderingsformer, og mange skoleeksamen er erstattet med mappevurderinger, gruppeoppgaver, 1-dags hjemmeeksamen etc. Det blir tilbudt seminarer i flere emner og flere av seminarene har nå obligatorisk deltakelse. Institutt for sammenliknende politikk har arbeidet systematisk med utbygging av seminartilbudet og tett oppfølging av seminarlederne. Sosiologisk institutt har brukt stipendiater og lektorer som seminarledere for en del bacheloremner, noe som har ført til at studentene har fått gode tilbakemeldinger på skriftlige arbeider. Institutt for økonomi har arbeidet spesielt med kvaliteten på de obligatoriske oppgavene og vurderer å innføre mer obligatorisk oppmøte på seminarer. Institutt for sosialantropologi og institutt for geografi melder at de har arbeidet spesielt med opplæring i akademisk skriving, noe som har gitt gode resultater i de skriftlige arbeidene til studentene. Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap har innført bedriftsbesøk i sin ex.fac for å synliggjøre relevans av utdanningen tidlig i løpet. Flere fagmiljø har også samarbeid med biblioteket for å gi studentene et best mulig utgangspunkt for å mestre de akademiske kravene som stilles.

Det har vært en god utvikling i arbeidet med digitale undervisnings- og vurderingsformer. De fleste fagmiljø arrangerer interne seminar med deling av erfaringer med digitalisering. Fagmiljøene melder om økende digitalisering på alle nivå, inkludert videosnutter, quizer og filming av forelesninger. I tillegg har Institutt for sammenliknende politikk hatt tett samarbeid med DigUIB for digitalisering av undervisningen og en obligatorisk oppgave er erstattet med video/film/audiovisuell produksjon.

Alle fagmiljø arbeider med oppfølging av Studiebarometeret og resultatene fra denne undersøkelsen blir analysert både i faglige fora og i fakultetets faste møter med studentorganisasjonene. Fakultetets resultater er noenlunde like som i fjor. En bekymring er at for mange studenter vurderer fagenes relevans for arbeidslivet som svak, og lavere enn i tidligere målinger. Dette arbeider fakultetet i samarbeid med instituttene med å forbedre. Det som er gledelig er at for vurderingsformer scorer vi høyere enn både snitt nasjonalt og for UiB.

Deler av dette punktet besvares også gjennom under «arbeid med økt gjennomføring og reduksjon av frafall», som vi mener henger tett sammen med utvikling av studiekvaliteten.

Programevalueringer i 2017 og status for revisjonsarbeid i programmene

Vi har i revisjonsprosessen hatt en grundig gjennomgang av alle studieprogram og kvalitetssikret at de fyller kravene i kvalifikasjonsrammeverket og at alle deskriptorene er omtalt. De aller fleste emner er også utformet i henhold til tredelingen i kvalifikasjonsrammeverket og minst to av tre kategorier er representert her. Alle studieprogram omtaler «yrkesvegar» og «kva kan du bli», samt at alle program har muligheter for utveksling som er tydeliggjort i programbeskrivelsene. Vi er dermed stort sett i mål med revisjonsarbeidet.

Når det gjelder øvrige programevalueringer, har fakultetet mottatt 11 programsensorrappporter for 2017 og venter på 5 som er litt forsinkede. Til sammen vil vi få 16 rapporter for totalt 18

studieprogram for 2017. Fakultetet har våren 2018 oppnevnt 31 nye programsensorer skal fungere fra og med våren 2018 til og med høsten 2021.

Arbeid med økt gjennomstrømming og reduksjon av frafall

Fakultetet har jobbet langsiktig med å styrke gjennomføring og forhindre frafall. På denne måten styrkes også utdanningskvaliteten. Fagmiljøene har laget bedre og mer relevante rekrutteringstekster, flere fagmiljø har laget rekrutteringsfilmer, og det utarbeides flere og bedre alumniportretter. Vi har også organisert et klasseinntak med flere faglige og sosiale elementer. Dette har fungert svært bra og vil fortsette til høsten. Videre har vi en mer fagnær introduksjon til studieprogrammene, og alle fagmiljø har utbedret sine ex.fac'er. Det samarbeides tettere og bedre med fagutvalgene og studentorganisasjonene, og SU er i gang med å lage bedre opplæringsrutiner for nye studenttillitsvalgte. Flere fagmiljø har satset på å få studentene til å investere mer tidlig i studieløpet. Det er innført flere seminarer, noen heldagsseminarer, mer obligatorisk seminarundervisning og tettere oppfølging av seminarlederne. I tillegg prioriterer alle fagmiljø opplæring i akademisk skriving i første semester, slik at studentene skal få bedre kunnskap om hva som forventes av dem og føle at de mestrer universitetets akademiske krav. Fakultetet har gjennom en kollektiv satsing på studiekvalitet forbedret både gjennomføringsprosenten og studiepoengproduksjonen pr student gjennom satsingen på studentnær oppfølging.

2. Portefølje og dimensjonering: Planer for endringer og dimensjonering av studietilbud og opptak

Fakultetet har ingen planer om å legge ned noen studietilbud, men flere fagmiljø melder om revisjoner i eksisterende studieprogram som del av den kontinuerlige kvalitetsutviklingen.

Fakultetet ønsker å melde inn opprettelse av ett nytt program. Sosiologisk institutt etablerte våren 2017 tilbud om sosiologi som fag 2 i HF's integrerte lektorutdanning. Instituttet ønsker å opprette et tilbud om integrert lektorutdanning innen sosiologi fra og med høsten 2019. Opprettelsen av et slikt tilbud forutsetter tilførsel av 20 studieplasser.

3. Tilrettelegging for praksis i studiene

Institutt for sammenliknende politikk har et praksisemne som har gått i flere år, SAMPOL290. Instituttet har samarbeid med 17 virksomheter i og utenfor Bergen og i 2017 hadde 30,7% av de som fullførte en grad tatt dette praksisemnet. Institutt for økonomi hadde tidligere et eget praksisemne i samarbeid med sammenliknende politikk men dette ble lagt ned på grunn av manglende ressurser. Instituttet har et praksisemne på masternivå. Innen de nye studietilbudene i Media City Bergen har det vært et særskilt fokus på tett oppfølging, prosjektbasert undervisning og et tett samarbeid med bransjen. Erfaringene er gode etter det første året, og både studiepoengproduksjon og gjennomføring er så langt svært god. I tillegg fikk dette instituttet utdanningsstrategiske midler i 2017 for å utrede et praksistilbud innen medievitenskap som en integrert del av masterprogrammet. Flere fagmiljø har integrert bedriftsbesøk i undervisningen for å synliggjøre relevansen av studiene i arbeidsmarkedet, bl.a. har Sosiologisk institutt et valgemne med besøk til NAV, Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap har i sitt ex.fac emne et bedriftsbesøk. Institutt for geografi

vil avholde et praksisseminar i 2018 og vil bygge videre på det kontaktnettet de har og den erfaringen de har gjennom feltkurs til å utvikle relevante praksistilbud. Institutt for sosialantropologi søker våren 2018 fakultetet om utdanningsstrategiske midler for å starte planleggingen av et praksistilbud.

4. Oppfølging av handlingsplaner

Oppfølging av Handlingsplan for etter- og videreutdanning 2015-2017

I to omganger har fakultetet lyst ut strategiske midler til satsing på etter- og videreutdanning, noe som har resultert i flere nye tilbud. Institutt for sosialantropologi tilbyr for første gang emnet «Flerkulturell forståelse og kommunikasjon» denne våren. Det er stor etterspørsel og emnet vil bli tilbudt på nytt våren 2019. I tillegg tilbyr Sosiologisk institutt til høsten emnet «Velferdsstaten og det flerkulturelle Norge» som en oppfølging til dette emnet. Disse instituttene er nå i dialog med om å utvikle en erfaringsbasert master med utgangspunkt i disse emnene med planlagt oppstart vår 2018. Institutt for informasjons- og medievitenskap har under utarbeidelse 3 nye videreutdanningstilbud på 5 studiepoeng hver innen praktisk retorikk, strategisk kommunikasjon og retorisk analyse med planlagt start 2019. Institutt for sammenliknende politikk har en erfaringsbasert master i demokratibygging som er knyttet til UiBs strategiområde for samfunn. Instituttet har også fra høsten 2017 tilbudt emnet SAMPOL610 Business and Human Rights i samarbeid med Raftostiftelsen og Institute for Human Rights. Institutt for administrasjon- og organisasjonsvitenskap har tegnet ny kontrakt med LO STAT fram til 2021 og er i forhandlinger med ADDISCO for utvikling og videreføring av AORG606 Teknologiledelse fra kontraktens utløp i 2019. Instituttet er i dialog med UiB Videre for å undersøke muligheter for flere tilbud. Institutt for geografi har i 2017 arbeidet med å utvikle et EVU tilbud innen Geografiske informasjonssystemer (GIS) som et romlig analyseverktøy. Høsten 2018 vil kurset markedsføres og det planlegges oppstart våren 2019.

Prioriterte tiltak for 2018 som oppfølging av Handlingsplan for utdanningskvalitet

Det ble i 2017 satt av utdanningsstrategiske midler til bruk for å utvikle studiekvalitet og -tilbud i fagmiljøene, særskilt rettet mot tiltak for økt gjennomføring og tettere studentoppfølging, praksis i utdanningene, etter- og videreutdanning og overførbare rekrutteringstiltak. Fakultetet vil fortsette ordningen med utdanningsstrategiske midler for å stimulere til god studiekvalitet og studietilbud med høy relevans. Alle fagmiljø har et tett og godt samarbeid med fagutvalgene. Fakultetet har gode ordninger for mentorordning som vil bli videreført og alle fagmiljø arbeider videre med varierte undervisnings- og vurderingsformer og digitalisering av undervisning. Fakultetet arbeider med å utvikle flere studietilbud innen IKT, med høy arbeidslivsrelevans. Samtidig er bedre IKT-opplæring i alle studieprogram er en satsing for fakultetet fremover. Fakultetet sender i disse dager ut på høring et forslag til meritteringsordning som vil bidra til å anerkjenne både undervisere og undervisningsmiljøer som i spesielt høy grad bidrar til å heve kvaliteten i undervisningen. Gjennom at undervisning i vid forstand anerkjennes og får ekstra oppmerksomhet, vil ordningen kunne bidra til at arbeidet med undervisning videreutvikles og mer fremragende kvalitet skapes.

Studietilbud og opptaksrammer 2018

Samordna opptak

	2015	2016	2017	2018	Merknader
Bachelor	767	783	783	833	
BASV-AORG	89	86	86	86	
BASV-EUR	30	30	30	30	
BASV-FILM	22	26			
BASV-GEOG	66	56	56	56	
BASV-IKT	20	20	20	20	
BASV-INFO	52	55	55	90	10 plasser tildelt 13.07.17 (saksnr 16/5203) 10 plasser tildelt 23.11.17 (saknr 17/5016) 15 plasser tildelt i styresak 5/18, 15.02.18 (saknr 16710694)
BASV-JOU			22	22	
BASV-JOURN	22	26			
BASV-KOGNI	22	22	22	22	
BASV-MEVI	58	63	67	67	
BASV-MIX			20	35	5 plasser tildelt 13.07.17 (saksnr 16/5203) 5 plasser tildelt i styresak 5/18, 15.02.18 (saknr 16710694) 5 plasser tildelt 23.11.17 (saknr 17/5016)
BASV-NYMED	20	22			
BASV-POLØK	0	20	20	20	
BASV-SANT	93	81	81	81	
BASV-SAPO	97	95	95	95	
BASV-SOS	80	85	88	88	
BASV-SØK	96	96	99	99	
BASV-TVP			22	22	
BASV-UTVIK	0	0	0	0	
Integrert master	22	22	22	22	
PROF-SØK	22	22	22	22	
Årsstudium	171	167	161	155	
ÅRSV-AORG	26	25	22	20	
ÅRSV-GEOG	22	22	22	20	
ÅRSV-INFO	12	12	10	10	
ÅRSV-MEVI	22	22	21	20	
ÅRSV-SANT	22	22	22	21	
ÅRSV-SAPO	23	22	22	22	
ÅRSV-SOS	22	21	21	21	
ÅRSV-SØK	22	21	21	21	
ÅRSV-UTVIK	0	0	0	0	
Totalt	960	972	966	1010	

Endringer

Det er trukket fra 6 årsstudieplasser på grunn av omgjøring av studieplasser fra årsstudieplasser til bachelorstudieplasser i 2013. For at inntektsendringen i årstudiet skal være lik inntektsendringen for bachelorstudiene, skal årsstudiene reduseres med 6 plasser fra 2015, 3 studieplasser fra 2016, 6 studieplasser fra 2017 og 3 studieplasser fra 2018.

SV-fakultetet har fått tildelt flere plasser til IKT-studier. Den 13.07.17 (saksnr 16/5203) fikk vi tildelt 15 plasser, 10 til informasjonsvitenskap og 5 til medie- og interaksjonsdesign. Vi fikk i tillegg 15 plasser tildelt 23.11.17 (saknr 17/5016). Av disse har 10 gått til informasjonsvitenskap og 5 plasser til medie- og interaksjonsdesign. I styresak 5/18, 15.02.18 (saknr 16/10694) fikk vi tildelt ytterligere 20 plasser. Av disse går 15 til informasjonsvitenskap og 5 går til medie- og interaksjonsdesign.

Utdanningsmelding 2017 – Institutt for sammenliknende politikk

Vi viser til brev fra Det samfunnsvitenskapelige fakultet datert 26. januar 2018 (sak 2018/1477) der det bes om utdanningsmelding for 2017. Meldingen skal på omtrent 2 sider svare på de tema og spørsmål brevet fra fakultetet oppgir. Denne utdanningsmeldingen følger disposisjonen i fakultetets brev.

Portefølje og dimensjonering

Instituttet har ikke konkrete planer om å opprette eller legge ned studieprogrammer. Utvikling og kvalitetsforbedring av eksisterende studietilbud vil fortsette som tidligere. Det vil bli foretatt noen endringer i tilbudet av valgfrie 200-nivåemner ved at kurs som *The Politics of Gender in a Global Perspective* flyttes fra høst til vår, og andre emner som *Terrorism and counterterrorism: Concepts, controversies, countermeasures* tas ut av porteføljen for å tilpasse oss endringer av tilgjengelige undervisere i staben. I løpet av 2017 ble flere nye valgfrie 200-nivåemner satt i gang som *Chinese Politics and Society*, *Democratic Transformations in Europe* og *Comparative Arctic Indigenous Governance*, og våren 2018 holder vår Scholar at Risk et nytt 200-emne, *Corruption, Informality and Democracy in the EU Eastern Neighbourhood*. Framover prioriterer instituttet å konsolidere kursporteføljen heller enn å utvide ytterligere. Alle kursene er forankret i forskningsvirksomheten ved instituttet.

Utdanningskvalitet

I 2017 har instituttet videreført ressurser til utbygging og opprettholdelse av seminartilbud, spesielt tidlig i studieløpet for bachelorstudentene. Seminartilbudet ivaretar mange av de funksjoner mentorordning er tenkt å fylle og gir et godt faglig supplement med studentnær oppfølging. Akademisk skriving har vært vektlagt og i den forbindelse har instituttet hatt et godt samarbeid med UBBSV som tilbyr differensierte seminarer for ulike nivå gjennom bachelor- og masterløpene.

I 2016 ble det startet arbeid med å revidere studieplaner og emnebeskrivelser som ledd i prosessen UiB sentralt satte i gang. Hovedfokus var å få dokumentene i overensstemmelse med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk samt UiBs regelverk og maler. Denne prosessen ble avsluttet i vårsemesteret 2017. I 2017 ble 1-dags hjemmeeksamen innført som fortsettelse av arbeidet med å tilby varierte vurderingsformer gjennom studieløpene. I tillegg øker vi muligheten i flere emner for innlevering av digitale arbeid.

Instituttet har i 2017 fortsatt fokuset på digitalisering av undervisningen blant annet gjennom samarbeid med DigUiB og deres ressurser på Media City Bergen. Flere ansatte har tatt i bruk digitale virkemidler i sin undervisning, blant annet tilbys videonotat i flere kurs. Instituttet har gjort permanent prøveordningen med video/film/animasjon/audiovisuell produksjon/foredrag e.l. for medstudenter til erstatning for en skriftlig obligatorisk oppgave i SAMPOL107, og fulgt opp med tilsvarende digitale arbeidskrav i emnet EUR105. Instituttet fikk i 2017 Jean Monnet-midler, og emnet EUR105 European Union Institutions, Politics, and Policies er tildelt tittelen "Jean Monnet Academic Module". Som oppfølging til den søknaden skal studentene nå levere og presentere en "digital deliverable" (digital poster, podkast, videokast, etc) som del av de obligatoriske undervisningsaktivitetene. I samarbeid med DigUiB er det produsert flere videoer spesielt for SAMPOL115, noe som komplementerte arbeidet som ble påbegynt i 2016. SAMPOL106 har blitt et prøvepilotkurs for å ta i bruk flere av ressursene i MittUiB til støtte til undervisningen. Instituttet ønsker å arbeide videre med dette og i den sammenheng også rette større oppmerksomhet mot varierte og studentengasjerende undervisningsformer.

I forbindelse med sensurarbeid, kommer det tilbakemeldinger om at Inspira ikke fungerer optimalt og at studenter kontakter emneansvarlige direkte ved innleveringsproblemer.

Studiebarometeret for 2017 viste en helhetsvurdering på 4,0 og 4,1 for henholdsvis bachelor- og masterprogrammet i sammenliknende politikk og 3,8 for bachelorprogrammet i europastudier og.

Resultatene viser at studentene er svært godt fornøyde med utdanningen sin. Over tid har resultatene for europastudier ligget litt etter våre andre studieprogram og innføringen av en *Jean Monnet Academic Module*, er et av tiltakene som er satt i gang for å videreutvikle studiet. Underviserundersøkelsen for 2017 viste en helhetsvurdering for samfunnsfag ved Universitetet i Bergen på 3,6, som er gjennomsnittet for samfunnsfag for alle institusjoner i Norge.

Når det gjelder økt gjennomføring og reduksjon av frafall så er dette fokus for instituttets generelle arbeid med undervisning, studiekvalitet og kvalitetssikring. Vi har utformet studieprogrammene i den hensikt å skape faglig helhetlige løp med veloverveid emnesammensetning og progresjon samtidig som at studieløpet tilbyr mulighet for studentene til å sette sammen deler av studiet ut fra egne interesser, inkludert mulighet for utenlandsstudier. Videre er satsingen på tett oppfølging av studenter gjennom seminarer i særlig første studieår og fokuset på å øke kvaliteten på seminarene, sentrale grep for å holde gjennomstrømmingen høy og frafallet lavt. Instituttet støtter også opp om og oppmuntrer til faglig-sosiale aktiviteter organisert av fagutvalgene og jobber for et tett samarbeid med disse.

Av mer spesifikke tiltak, er innføringen av en Jean Monnet Academic Module i EUR105 sentralt i bachelorprogrammet i europastudier, der vi har hatt lave gjennomføringstall (30% i perioden 2015-2017, tall fra DBH).

Over tid har instituttet hatt relativt gode gjennomføringstall, en gjennomføringsprosent på 89% på masterprogrammet og 63% for bachelorgraden i sammenliknende politikk for perioden 2015-2017 (tall fra DBH). Den høye gjennomføringsgraden i bachelorgradsprogrammet i sammenliknende politikk viser at det innenfor rammene av en treårig bachelorgrad er mulig å legge opp et strukturert studieløp som ivaretar bredde og dybde i den obligatoriske delen av spesialiseringen, tilbyr variasjon i en attraktiv valgfri emneportefølje, legger til rette for gode utvekslingsmuligheter og omfatter spesielle tilbud som praksis. Instituttet ser det som viktig å opprettholde god gjennomføring.

Oppfølging av handlingsplaner

Institutt for sammenliknende politikk har siden 2008 tilbudt praksisemner som en integrert del av bachelorgradene i sammenliknende politikk og europastudier: SAMPOL290 Praksis i samanliknande politikk (tidl. SAMPOL113) og SAMPOL291 Praksis i samanliknande politikk - utanbys (tidl. SAMPOL114). Per i dag har instituttet samarbeid med 17 virksomheter i og utenfor Bergen. I 2017 hadde 30,7% av de som fullførte en grad dette året tatt et praksisemne.

Institutt for sammenliknende politikk har ingen mentorordning ved navnet per se. Instituttet har imidlertid et omfattende seminaropplegg som ivaretar en del av funksjonene mentor pleier å ha. Instituttet har valgt å legge fokuset på gode obligatoriske seminaropplegg for 1- og 2-årsstudenter, og på en god opplæring av seminarledere. Seminarlederne blir en type studentmentor som er nærmere studentene, og som blir naturlige «go to»-personer for bachelorstudentene. I 2017 har instituttet hatt et prosjekt via MittUiB for å samkjøre og koordinere seminarundervisningen. Formålet er å forbedre seminarundervisningen gjennom erfaringsutveksling. Instituttet skal opprettholde det omfattende seminaropplegget med sterkt fokus på 1. studieår.

Institutt for sammenliknende politikk tilbyr etter- og videreutdanning gjennom masterprogrammet i demokratibygging. Masterprogrammet består av seks frittstående kurs, hvert på 15 studiepoeng, som undervises i høst- eller vårsemesteret i hovedsak gjennom helgesamlinger. Studentene tar masterprogrammet på deltid. I 2017 ble emnet SAMPOL610 Business and Human Rights organisert for første gang etter et samarbeid med Raftostiftelsen og Institute for Human Rights and Business, og emnene i valgobservasjon og menneskerettighetsobservasjon ble slått

sammen til ett emne: Valg- og rettighetsobservasjon. Instituttet har ingen planer om å opprette nye etter- og videreutdanningstilbud. EVU-tilbudet følger opp handlingsplanen og er knyttet til UiBs strategiområde for samfunn, og tilbyr en kompetansehevende mastergrad for offentlig sektor og organisasjoner i arbeidslivet.

Bergen 26.2.2018

Utdanningsmelding 2017 - Institutt for sosialantropologi

Utdanningsmeldingen er behandlet og godkjent ved møter i Undervisningsutvalget 12. mars 2018 og i Instituttrådet 13. mars 2018.

Portefølje og dimensjonering

Etter- og videreutdanning

Nytt emne: SANT660 Flerkulturell forståelse og kommunikasjon fra vår 2018. Etter en kartlegging vi foretok i 2016 og 2017 av behovet for etter- og videreutdanning i sosialantropologi, satte instituttet inn ressurser for å utvikle EVU-emnet SANT660. En av våre førsteamansuere ble vår 2017 fritatt fra annen undervisning for å utarbeide undervisningsopplegg, læringsmål og pensumliste. Emnet ble annonsert tidlig høst 2017 til ansatte i privat og offentlig sektor, som møter innvandrere og flykninger i sitt daglige virke. Vi fikk et høyt søkertall, og 23 studenter er aktive pr. februar 2018. Vi har opplevd stor pågang fra flere som ønsket å delta, men ikke rakk å søke, få klarsignal fra arbeidsgiver eller å få på plass finansiering. Vi håper sterkt å kunne dekke etterspørselen videre hen ved å tilby emnet også våren 2019.

Vi vurderer om dette emnet på sikt kan inngå i en erfaringsbasert MA, og er i dialog med Sosiologisk institutt om et mulig samarbeid. Vi har for øvrig merket oss universitetsdirektør Bernstrøms uttalelse til På Høyden (05.03.18) at UiB trenger mer «dedikerte ressurser til etter- og videreutdanning.»

Tverrfaglig masterprogram

Etter initiativ fra Senter for kvinne- og kjønnsforskning og Senter for Internasjonal helse er vi med i en gruppe som vurderer samarbeid om 2-årig engelsk MA i Global Challenges som kan inkludere spesialisering i antropologi.

Forskningsfronten i undervisning («Con amore»)

Vi aktiverte den «sovende» emnerekken SANT285- (10 sp), etter samme modell som SANT280- (5 sp). Fokuset er innføring i pågående forskning ved instituttet og tematikken endres hvert semester. Emnet hadde oppstart høsten 2017 og var populært: 51 oppmeldte hvorav 35 var internasjonale innvekslingsstudenter. Vi har også opprettet emnerekken SANT290- (15 sp) som har samme innretning som emnene nevnt over og som gjør at instituttet lettere kan tilby 30 sp i sosialantropologi undervist på engelsk hvert semester.

Utdanningskvalitet

Studiekvalitets- og læringsmiljøtiltak

Mentorordning: Instituttet fortsetter med mentorordningen med to undervisningsassistenter som er ansatt 100% og har mastergrad i sosialantropologi. De er midlertidig ansatt, med mulig forlengelsesmuligheter opptil 4 semestre, noe som skaper forutsigbarhet og god utnyttelse av ressurser. De har rolle som mentorer for studentene ved å være faglige forbilder og bindeledd mellom studenter, emneansvarlig og institutt. Undervisningsassistentene får svært gode skussmål, både fra studenter og ansatte, og det merkes at de tar unna henvendelser som ellers ville kommet til studieveileder.

Akademisk skriving: Vi ser stor forbedring i skriving av akademiske tekster på 100-talls emner etter vi innførte SANT150 høsten 2016. Emnet ble forbedret fra første til andre gang emnet gikk, og tiltakene var gode. Studentene er også fornøyde, noe emneevalueringen fra høsten 2017 viser.

Nærhet til instituttet: Studentene opplever at de er nærmere fagmiljøet gjennom at arbeidsgruppene foregår på instituttet. Det er mer kontakt mellom studenter på BA-nivå og institutt nå enn før, noe vi regner med vil slå positivt ut på rekruttering til masterprogrammet.

Digitale undervisningsformer: EVU-emnet SANT660 har tre helgesamlinger gjennom semesteret og utenom det baseres det på digitale løsninger gjennom Mitt UiB, f.eks. diskusjoner, quizer, videoforelesninger m.m. Erfaringer vi har gjort er at pr. i dag er ikke de digitale løsningene gode nok, verken utstyr i forelesningssaler eller den IT-tekniske støtten fra UiBVidere emneansvarlig ble forespeilet. Det har medført betydelig merarbeid for emneansvarlig å få skikk på denne delen av undervisningsopplegget etter intensjonene.

Studiebarometeret 2017 og tiltak for oppfølging

Masternivå

Våre masterstudenter er stort sett meget fornøyd med studieprogrammet. Det studentene svarer de er mindre tilfreds med, er på spørsmål om utdanningen gir jobbmuligheter og instituttets samarbeid med arbeidslivet. Dette er en kjent problemstilling med sosialantropologi som lett oppfattes som svært teoretisk. Instituttet er seg denne utfordringen bevisst, og har de siste årene iverksatt flere relevante tiltak. Se punktet om yrkesrelevans under bachelornivå.

Bachelornivå

Den overordnede helhetsvurderingen holder seg stabil på 4,2 ifølge Studiebarometeret. Spesielt tre tiltak er satt i gang/videreført med tanke på fagtilknytning og fullføring av graden:

Yrkesrelevans: vi samarbeider med fagutvalget om å arrangere seminar om yrkesrelevans hvert semester. Om høsten inviteres 4-5 alumner og snakker om sitt arbeid. Om våren oppretter vi nå faste seminar, hvor studentene får trening i jobbsøking, CV-skriving, intervjutrening o.l. Dette er et supplement til alumnusportretter på hjemmesidene våre, hvor vi prøver å vise mangfoldet i hvor våre studenter får jobb etter endt utdanning.

Mastertreff: for at studentene tidlig skal få innblikk i hva masterprogrammet dreier som om og få inspirasjon til å danne sitt eget prosjekt arrangerte vi mastertreff i februar. Bachelorstudentene som skriver BA-oppgave ble spesielt invitert. Tre MA-studenter presenterte sine masterprosjekt, resten av masterstudentene og instituttets ansatte presenterte seg og sitt forskningsområde.

SANT260: etter tilbakemeldinger fra i fjor har vi endret noe av undervisningsopplegget for bacheloroppgaveemnet. Blant annet får studentene nå samtale med alle tre veiledere ved semesterstart for å raskere bestemme seg for tematikk og problemstilling, få litteraturtips osv.

Gjennomstrømming i studieprogrammene: bachelornivå

Veien videre: vi har flere tiltak for å holde på studentene og få dem til å tenke langsiktig. Studiekonsulent går inn siste forelesning av SANT100 og forteller om studieløpet videre, utveksling, masterprogram og yrkesrelevans. Vi planlegger å ha en lignende oppfølgingspresentasjon 2. semester hvor vi spesielt minner om å søke utveksling for anbefalt utreisesemester vil være rett over sommeren.

Gjennomstrømming i studieprogrammene: masternivå

God kullfølelse og fysisk tilstedeværelse i fagmiljøet vet vi har mye å si for om studentene fullfører på normert tid eller ikke. De som startet på masterprogrammet høst 2016 og høst 2017 er godt sammensveiset og får hjelp av instituttet til å arrangere studentdrevne kollokvier utenom det ordinære undervisningstilbud

Oppfølging av handlingsplaner

Praksisemne: Instituttet har fokus på praksis i utdanningen og søker våren 2018 om utdanningsstrategiske midler for å kunne starte planleggingen. Vi vil kartlegge eksisterende praksisemner i relevante fagmiljøer, samt hvilken interesse det er i arbeidslivet for å kunne skape egnede arbeidsplasser for antropologer under utdanning.

Se under utdanningskvalitet om mentorordning, og under dimensjonering om etter- og videreutdanning.

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Referanse

2018/1477-REJO

Dato

15.03.2018

Utdanningsmelding 2017- Institutt for økonomi

Det samfunnsvitenskapelige fakultet har i brev av 26. januar 2018 bedt instituttene om å utarbeide utdanningsmelding for 2017. I det følgende omtales utdanningsmeldingen fra Institutt for økonomi, vedtatt i instituttrådsmøte 13. mars 2018.

Portefølje og dimensjonering

Har instituttet planer om å opprette, endre eller legge ned studietilbud? Vi ber om en kort beskrivelse av eventuelle planer for endringer i programporteføljen.

Instituttet har ikke planer om endringer i studietilbudet nå. På bachelornivå er det tidligere meldt inn endringer i oppbygningen av studieprogram og rekkefølgen på emnene i studieløpet som gjaldt fra opptaket høsten 2017. Endringene følges opp og vil evalueres fortløpende.

I forbindelse med arbeidet med revisjon av læringsutbyttebeskrivelser er det gjort en gjennomgang av kursporteføljen slik at oversikten over emnetilbudet på nettsidene til instituttet nå speiler det faktiske tilbudet. Instituttet har også revidert programbeskrivelsene for enkelte av studieprogrammene

Utdanningskvalitet

Vi ber om en status for fremdrift av igangsatte kvalitetstiltak og vurdering av behov for nye, inkludert oppfølging av resultater fra Studiebarometeret og Underviserundersøkelsen.

Instituttet legger til rette for at studentene kan evaluere alle kurs tilbudt av instituttet. Gjennom dette kan avvik oppdages, og det settes inn tiltak av foreleserne selv, og også gjennom samtaler med forelesere. Instituttet innkaller også til møte med fagutvalgene minst en gang i semesteret der vi får tilbakemeldinger på et mer overordnet nivå, blant annet på bakgrunn av resultatene fra Studiebarometeret.

Instituttet kjørte høsten 2016 en egen undersøkelse blant bachelorstudentene, delvis som et resultat av at vi ønsket mer informasjon enn Studiebarometeret kunne gi oss. Programsensor

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for økonomi
Telefon 55589200
post@econ.uib.no

Postadresse
Postboks 7802
5020 Bergen

Besøksadresse
Langes gate 1-3
Bergen

Saksbehandler
Renate Aarseth
Johannessen
55589095

har laget en egen rapport med denne som det største bakteppet. Undersøkelsen hadde over 100 respondenter.

Instituttet har igangsatt følgende tiltak de siste årene:

- Vi sørger nå for at studentene blir satt opp på seminargrupper med samme medstudenter i flere fag og over flere semestre. I praksis betyr dette at bachelorstudentene plasseres på samme grupper i to fag første semester, og så kopierer vi disse gruppene videre i andre og tredje semester. Vi gjør også tilsvarende så langt det lar seg gjøre på Politisk økonomi og Profesjonsstudiet. Målet er å øke den sosiale tilhørigheten, og derigjennom forhåpentlig også det faglige utbyttet. Så langt har vi ikke sett sporbare resultater i Studiebarometeret, men vi tar opp tråden i neste runde av vår egen undersøkelse.
- Studentene tilbys nå orakeltjeneste i fag på bachelornivå for å øke muligheten for individuelle tilbakemeldinger og hjelp. Tiltaket har hatt varierende oppmøte, og vi gjør nå endringer for å tilpasse oss bedre til hvert fag.
- Både gjennom fagutvalget og i vår egen undersøkelse ønsker studentene seg flere obligatoriske aktiviteter. Vi gjør en vurdering av om obligatorisk oppmøte på seminar og evt. andre tiltak er noe vi ønsker å forfølge. Studentene melder også at de synes det er for enkelt å få bestått på obligatoriske oppgaver, og instituttet har strammet inn denne praksisen.
- I ECON140 høsten 2017 har vi brukt ressurser på å tilby mange flere seminar og flere obligatoriske øvelser, samt å lage videogjennomganger av oppgaveløsning tilgjengelig for studentene. Vi skal ha et evalueringsmøte for disse tiltakene i vår.
- Vi hadde et eget møte med studentene som ble tatt opp på Politisk økonomi høsten 2016 på grunn av høyt frafall. Forbedringspotensialet lå i hovedsak hos Institutt for Administrasjon og organisasjonskunnskap, og innspillene ble videreformidlet til dem.

Underviserundersøkelsen gir ikke resultater på instituttnivå, og vi mener derfor at internseminar, medarbeidersamtaler og direkte kommunikasjon med staben om undervisningssaker gir bedre grunnlag for tiltak.

Hvilke tiltak har instituttene iverksatt med tanke på utvikling av nye digitale undervisnings- og vurderingsformer som kan bidra til å styrke kvaliteten i utdanningene?

På masternivå har flere av emnene tatt i bruk alternative undervisningsformer i stedet for eller i tillegg til ordinær forelesning; mer seminar, studentaktivitet og tilbakemeldinger fra faglærerne underveis. En god del av instituttets forelesere benytter i økende grad digitale hjelpemidler i undervisningen på alle nivå. Dette går på bruk av nettbrett i stedet for tavle, ulike verktøy for tilbakemeldinger og aktivitet fra studentene, bruk av videosnutter og opptak av hele forelesninger, diskusjonsforum og ulike digitale vurderingsformer. Instituttet gjennomførte nylig et stabsmøte om digitale verktøy i undervisningen.

Hvilke tiltak har instituttene iverksatt med tanke på økt gjennomstrømming og reduksjon av frafall i studieprogrammene?

Flere av punktene over er delvis begrunnet i frafalls- og gjennomstrømningsproblematikk. Samtidig fant vi ut i vår egen studentundersøkelse at de studentene som i størst grad ønsket å bytte studie, også var de som i minst grad hadde havnet på det studiet de hadde som førsteprioritet i utgangspunktet. Frafall er i den sammenheng et noe mindre problem. Vi ønsker likevel å vite mer om gjennomstrømming og frafall og har gjort flere fremstøt for å få

tak i bedre data for å studere dette i fremtiden. Vi har i den forbindelse i oktober 2017 hatt et møte med studieseksjonen på fakultetet. En problemstilling vi tok opp er at FS ikke inneholder karakterer fra VGS for studentene vi tar opp, mens disse data er tilgjengelig hos samordna opptak. Vi har akkurat fått tilbakemelding fra fakultetet med informasjonen som inneholder karaktersnitt og mattekarakter fra videregående. Vi håper denne informasjonen vil kunne si noe mer om frafall i studieprogrammene våre.

Instituttet har gjennomført en liten studie av gjennomføring på masterstudiet basert på data fra FS. Denne viser at gjennomføringsgrad synes å være korrelert med opptakskarakter slik at studenter med bedre opptakskarakterer synes å ha bedre gjennomstrømming.

Instituttet ser et klart behov for å bedre datagrunnlaget for å kunne gjennomføre analyser av gjennomstrømming og frafall på både bachelor og master. Slik vi ser dette er dette en felles problemstilling for alle instituttene og det er derfor naturlig at fakultetet har ansvaret for produksjon av data. Instituttet vil kunne bidra til å identifisere hvilke rapporter som vil være nyttige når.

Oppfølging av handlingsplaner

I henhold til «Handlingsplan for kvalitet i utdanning 2017-2022» skal det i løpet av perioden innføres et praksisemne eller et emne der praksis er en integrert del. Hvilke planer har instituttet for å integrere praksis som en del av studieprogrammene ved instituttet?

Instituttet har et praksisemne for profesjonsstudenter (ECON381). Instituttet la for noen år siden midlertidig ned sitt praksisemne ECON281 på grunn av manglende ressurser. Det er stordriftsfordeler i å kjøre et slikt kurs for flere fag samtidig, i og med at det involverer en del administrasjon (holde vedlike en tilstrekkelig stor arbeidsgiverportefølje) som kunne vært delt på flere institutt. Instituttet ønsket å videreføre ECON281 under forutsetning av at fakultetet stilte med midler til en felles administrasjon, men da dette ikke kunne prioriteres av fakultetet og Instituttet for sammenlignende politikk ikke lenger ønsket å ha oss med i deres opplegg, måtte vi sette praksisemnet på vent. Vi ønsker fortsatt å ha et slikt kurs i vår portefølje, men ser ikke mulighet til å gjøre det uten at en felles administrasjon blir en realitet. Vi håper fakultetet nå kan gjøre en annen prioritering enn ved siste korsvei.

En annen problemstilling er at innføring av praksisemner i stor skala, for eksempel på alle studieprogram på UiB, antakeligvis vil skape utfordringer knyttet til absorpsjonsevne hos lokale arbeidsgivere. Vi kjenner ikke til om det er gjennomført analyser av konsekvensene av obligatoriske praksisemner for alle, men hadde gjerne sett at en slik analyse hadde vært gjennomført.

I henhold til «Handlingsplan for kvalitet i utdanning 2017-2022» og fakultetets egen strategiplan skal alle institutt ha tilbud om mentorordning for studentene. Gi en kort beskrivelse av mentorordningen/planer for mentorordning ved instituttet.

Instituttet har en mentorordning for postdocs som ble satt i verk 1. januar 2018. For studentene er det ikke en mentorordning utover veiledningen vi gir til master- og bacheloroppgavene, samt at seminarlederne naturlig har en slik funksjon. Studentene har i vår meldt at de er positive til en mulig mentorordning der masterstudenter er mentor for studenter på lavere nivå. De mener at undervisningsassistentene ikke fyller den samme rollen fordi de er knyttet opp mot et fag og en eksamen. Studentene tror at flere vil bli fristet til å søke master ved å ha en mentor som kan gi dem et innblikk i masterstudiet. Studentene

ønsker at mentorordningen skal være frivillig og at det legges opp til møter en gang i semesteret. Instituttet vil derfor planlegge å gjennomføre enn sånn mentorordning.

*Hva er status for oppfølging av handlingsplan for etter – og videreutdanning ved instituttet?
Har instituttet planer om oppretting av nye etter –og videreutdanningstilbud?*

Instituttet tilbyr hvert år ett etter- og videreutdanningsemne: HELØK610 Helseøkonomi. Emnet er en del av en tverrfaglig erfaringsbasert master i helseledelse, kvalitetsforbedring og helseøkonomi. Det ledes av Egil Kjerstad og har god deltakelse. Det er ingen planer om endringer i eller utvidelse av EVU-tilbudet.

Vennlig hilsen

Rannveig Nina Myklebust
administrasjonssjef

Renate Aarseth Johannessen
førstekonsulent

Infomedia – utdanningsmelding 2017

Portefølje og dimensjonering

På grunnlag av erfaringene så langt ønsker vi å gjøre noen endringer i emnetilbudet på bachelor i medie- og informasjonsdesign i Media City Bergen for 2018/19. MEPRO100 går ut av programmet, og erstattes av et nytt bredt introduksjonsemne MIX101. Som tredje emne tar MIX-studentene programmeringskurset INFO132. I andre semester utvides MIX102 til 20stp, og INFO262 går ut av programmet.

Instituttet har i forbindelse med overgangsordninger tilknyttet de nedlagte studieprogrammene våre, opprettet et emne for bachelorprogram i film- og tv-produksjon; MEVI169 *Forskningsformidling*, som skal tilbys ett kull i ett semester - vårsemesteret 2018. MEVI169 legges ned etter gjennomførelsen vår 18.

Rekrutteringsgrunnlaget for masterprogrammene i *Manusutvikling for serier* og *Undersøkende journalistikk* blir betydelig utvidet fra våren 2018 av, gjennom mer fleksible opptakskrav.

Det er igangsatt revisjonsarbeid for å modernisere programmet i informasjonsvitenskap, og tilpasse det til endringer i staben. Dette vil innebære noen endringer på emnenivå der målet er å gi bachelorprogrammet i informasjonsvitenskap en tydeligere faglig profil med tre spesialiseringløp: informasjonssystemer, interaksjonsdesign og kunstig intelligens.

Emneporteføljen i medievitenskap gjennomgikk store endringer i studieplanrevisjonene i oktober 2017. MEVI100 ble utvidet til 20stp og inkluderer dermed ex-fac. MEVI104 ble revidert og erstattet RET101 i det tverrfaglige studieprogrammet i retorikk. Masterprogrammet ble fullstendig revidert i struktur og emnetilbud, med en fast portefølje av emner i høstsemesteret (knyttet til forskningsgrupper), og prosjektbaserte valgemner i vårsemesteret.

I tråd med vedtak i Styringsgruppen for lektorutdanningen, vil instituttet utvide sitt tilbud i mediefagsdidaktikk fra 7.5stp til 15stp per semester. Emnetilbudet i IT-didaktikk vil ikke bli utvidet, på grunn av lave studenttall (0-4 per kull).

Utdanningskvalitet

Instituttet øker satsningen på utdanningskvalitet, med fokus på tettere oppfølging, mer studentnær undervisning, og å tilrettelegge for sterkere faglig og sosial tilhørighet for studentene, særlig i de to første semestrene. Foreløpig ser vi at studiepoengproduksjonen per student har gått opp, noe som er et svært positivt tegn.

Det er et nybrottsarbeid som ligger bak de nye profesjonsorienterte studieprogrammene ved Media City Bergen. Vi er nå i ferd med å gjennomføre første året i disse programmene, både på master- og bachelornivå. Dette har krevd stor innsats av de involverte studenter og ansatte. På tross av noen oppstartsproblemer har gjennomføringen så langt vært vellykket. Studiedesignet legger vekt på kullfølelse og tett oppfølging, prosjektbasert undervisning, arbeidslivsrelevans og samarbeid med bransjen. I alle de tre nye bachelorprogrammene har det første kullet svært god studiepoengproduksjon så langt.

Informasjonsvitenskap hatt en positiv utvikling mht studentfracfall de senere år, beregnet ut fra tall for emneoppmeldte i første semester. Nyere tiltak omfatter forbedring av informasjonen til nye studenter, bl. a. ved å gjøre første informasjonsmøte obligatorisk. Dessuten har vi strammet inn på

opptaket til bachelorstudiet. Dette vil heve kvaliteten i studentmassen og vi håper at frafallet dermed vil reduseres ytterligere. Informasjonsvitenskap har vært avhengig av å bruke mye vikarer og midlertidig ansatte uten erfaring og pedagogisk grunnopplæring, noe som reduserer undervisningskvaliteten. Nylige og forestående ansettelse vil gjøre situasjonen bedre, men programrådet understreker at en ytterligere styrking av staben er nødvendig for å styrke undervisningskvaliteten i det informasjonsvitenskapelige emnetilbudet. Vi har nylig ansatt en seminaradministrator som skal jobbe med utvikling av utdanningskvaliteten, særlig mht opplæring av seminarledere, samt å ha en viktig rolle i arbeidet med å etablere en mentorordning.

Det tverrfaglige bachelorprogrammet IKT og Kognitiv vitenskap har hatt stor studenttilstrømming de to siste årene. Selv om programmene har stort frafall peker høy gjennomføring på vårt andresemesteremne KOGVIT101 våren 2017 i positiv retning. En del av frafallet på kognitiv vitenskap skyldes overgang til informasjonsvitenskap og medfører ikke noe netto tap for instituttet. Instituttet merker seg at frafallet fremdeles er en utfordring for programmet i kognitiv vitenskap og programrådet har fokus på dette.

Det nye MEVI100 er en betydelig satsning. Undervisningsopplegget vil gi førstesemesterstudentene en tettere oppfølging enn tidligere, og utvidelsen fra 10 til 20 studiepoeng vil gi studentene en sterkere forankring i programmet både faglig og sosialt. Bachelorstudiet i medievitenskap blir også styrket gjennom en ny universitetslektorstilling med ansvar for å koordinere og videreutvikle seminarundervisningen, i tett samarbeid med emneansvarlige og programråd.

På masterprogrammet i medievitenskap er målsetningen at den nye, mer forutsigbare og spissede profilen vil gjøre studentene mer fornøyde og motiverte. At strategisk kommunikasjon nå kommer inn som et fast emne er noe som har vært etterspurt av mange. Vi har også som mål at tettere forankring i forskningsgrupper og forskningsprosjekter skal øke kvaliteten.

Vi er i ferd med å innlede et samarbeid med UiBs Læringslab for å utvikle filmer til støtte for grunnundervisningen i programmering (INFO132). Det planlagte videreutdanningstilbudet i retorikk vil i stor grad baseres på digitale læremidler og arbeidsmåter, og noen korte introduksjonsvideoer er allerede produsert. Læremidlene som produseres for videreutdanning vil også kunne brukes som en viktig læringsressurs i på våre ordinære emner MEVI104 og MEVI203. Både INFO132 og videreutdanningstilbudet i retorikk vil gi oss erfaringer med digitale læremidler som blir viktige i det videre studiekvalitetsarbeidet ved instituttet.

Instituttet har i 2017 arrangert to internseminarer om bruk av MinSide, med vekt på erfaringsdeling og de nye mulighetene som ligger i plattformen.

Oppfølging av handlingsplaner

I våre profesjonsorienterte programmer ved MCB er praksis en integrert del av studiene på både master- og bachelornivå.

Instituttet mottok utdanningsstrategiske midler i 2017 for å utrede et praksistilbud for medievitenskap. Rapporten for dette skal behandles av programrådet i mars. Vi planlegger et praksisemne som en integrert del av masterprogrammet, tilbudt for første gang i vårsemesteret 2019. På grunn av svært høye studenttall er det pr. i dag ikke realistisk å innføre et praksisemne i informasjonsvitenskap.

En felles struktur og vedtekter for mentorordning vil innføres på bachelorprogrammene i informasjonsvitenskap og medievitenskap høsten 2018, som en del av en styrket satsning på seminartilbudet. Nyansatte seminaradministratorer vil spille en nøkkelrolle.

Det er ikke per i dag behov for en mentorordning på våre profesjonsorienterte programmer ved MCB. Undervisningen er basert på hyppige og omfattende samlinger i mindre grupper, med kontinuerlig kontakt med og veiledning av faglærere, noe som vi ser gir økt sosial trivsel blant studentene. Faglærere i flere av programmene inkorporerer også sosiale arrangementer for

studentene (spillkvelder, filmvisninger o.l.). Studentene har også vært svært initiativtakende til å skape et godt sosialt miljø selv ved å arrangere sosiale sammenkomster av forskjellig art.

Planer om et nytt 3 x 5stp videreutdanningstilbud i praktisk retorikk, strategisk kommunikasjon og retorisk analyse er under utarbeidelse, med utkast til emneplaner, kostnadsoverslag og analyse av målgrupper. Tilbudet er planlagt igangsatt fra våren 2019, som et hovedsakelig nettbasert tilbud. Tilbudet vil kreve en oppstartsinvestering knyttet til utvikling av digitale læremidler og tilpassing av plattformfunksjonalitet. Primært ønsker vi å kjøre emnene som gratistilbud, finansiert gjennom studiepoengsproduksjon, men rammene for en slik modell er foreløpig uavklarte.

Utdanningsmelding 2017 – Institutt for geografi

Utdanningsmeldingen var sak på møtet i Undervisningsutvalget 06.03.18 og i Instituttrådet 14.03.18.

Portefølje og dimensjonering

Vi planlegger å utvide studietilbudet på master i engelsk. Nå er det Development Geography som blir tilbudt til internasjonale søkere, et program som spesielt var tilrettelagt kvotesøkere fra samarbeidsuniversitetene. Etter at kvoteprogrammet ble nedlagt har vi hatt færre internasjonale masterstudenter ved instituttet. Vi ønsker et større internasjonalt miljø på master og opplever også en viss interesse fra europeiske studenter, gjerne fra studenter som har vært på utveksling her og ønsker å gå videre på en master ved UiB.

Innen GIS og fjernmåling planlegger vi et utvidet studietilbud. Denne våren utvikler vi et nett-/samlingsbasert nybegynnerkurs i GIS som EVU-kurs. Målgruppen er geografilærere i videregående skoler og ansatte offentlig sektor. I tillegg planlegges det et videregående kurs i fjernmåling på masternivå. Begge er planlagt oppstart våren 2019.

Det pågår en diskusjon på instituttet om strukturen på bachelor- og masterprogrammet i geografi. Vi rekrutterer dårlig og vi har behov for å synliggjøre utviklings- og miljøretningen i geografi, både med tanke på nedleggelsen av bachelor i utviklingsstudier og miljø- og ressursfag og for å inkludere CET-senteret sin aktivitet bedre i bachelorprogrammet.

Utdanningskvalitet

Høsten 2017 iverksatte instituttet nye tiltak for å bedre utdanningskvaliteten. Vi har sett et behov for tidlig opplæring i akademisk skriving som et tiltak for å øke gjennomstrømming og hindre frafall. Høsten 2017 ble dette tatt inn i GEO100 for at studentene tidlig i løpet skal læres opp i god akademisk skriving. Det ble også utarbeidet felles retningslinjer for alle innleveringer i emner undervist ved instituttet, og vi vil arrangere kurs i EndNote for alle bachelorstudenter fast hvert vårsemester. Instituttet er i vår pilot for UiBs nye satsing på akademisk skriving. I flere av emnene på bachelornivå er det krav om skriftlig innleveringer, individuelt eller i grupper. Instituttet vil fremover arbeide for en bedre koordinering av dette tilbudet, og sikre progresjon i opplæringen i akademisk skriving som en viktig ferdighet studentene ved instituttet skal sitte igjen med etter ferdige studier. Dessuten skal medstudentevaluering tas inn som et element i skriveundervisning for å gi studentene opplæring i kritiske lesing av egne og andres tekster og i å gi konstruktiv tilbakemelding.

Førstesemesterkurset GEO110 er med i TALIDA-prosjektet som er finansiert av Norgesuniversitetet og fokuserer på redesign av kurs gjennom å implementere innovativ, empirisk fundert vurderingspraksis ved bruk av funksjonalitet i Mitt UiB. GEO110 er nå i en omleggingsfase fra ren skoleeksamen til mappevurdering, bestående av ulike vurderingsformer. Erfaringene herfra vil være nyttig også for andre undervisere ved instituttet.

Undervisere ved instituttet tar i økende grad i bruk ulike muligheter i Mitt UiB. I løpet av våren 2018 skal instituttet arrangere to interne seminarer for emneansvarlige der fokus er på kvaliteten i våre program og emner. Fagutvalget blir også invitert for å sikre studentperspektivet. Digitale og aktive undervisningsformer vil bli viet ekstra oppmerksomhet og Mitt UiB og Læringslaben skal delta. Instituttet vil også vurdere ulike løsninger for opptak av forelesninger eller videosnutter med begrepsavklaringer. Forøvrig vil instituttet legge til rette for at staben kan bruke tid på å utvikle nye undervisningsformer.

Instituttets programmer skårer relativt godt på Studiebarometeret. Der instituttet ligger dårligst an er på medvirkning. Instituttet vil fremover arbeide aktivt overfor Fagutvalget og etablere fastere strukturer for kontakt mellom utvalg og instituttledelse slik at informasjon flytter lettere og at gode prosesser for medvirkning kan utvikles på programnivå. Vi ønsker også en studentkontakt/tillitsvalgt på alle emner på bachelornivå, som kan ta opp problemstilling og formidle studentperspektivet til emneansvarlig gjennom semesteret.

Høsten 2017 etablerte instituttet mentorordning for nye studenter. Målet med mentorordningen er å sikre et godt mottak av studenter som gir god faglig og sosial oppfølging gjennom det første semesteret. Tre masterstudenter ble ansatt som mentorer. Disse studentene hadde også arbeid som undervisningsassistenter, herunder seminarledelse. Erfaringen så langt har vært at disse har gjort en positiv forskjell for studentene på første semester. Modellen vi har valgt har medført tettere kontakt og oppfølging av studentene på første semester. Instituttet vil videreføre ordningen med mentor siden vi ser dette som et viktig ledd i å redusere frafall og bedre gjennomføring. Vi vil likevel evaluere modellen som er valgt og justere der vi ser behov. Særlig vil instituttet klargjøre målet for ordningen og hvilke oppgaver som skal inngå for mentorene.

Våren 2017 mottok instituttet utdanningsstrategiske midler for å etablere en studentdrevet konferanse – Kollaboratoriet. Konferansen er drevet av, med og for studenter. To studentkoordinatorer er ansatt for å drive prosjektet sammen med 15 frivillige fra ulike fag og institutter. Omlag 30 bidrag er kommet inn til konferansen fra hele Norden. Som pilot blir prosjektet gjennomført høsten 2017 og våren 2018. Instituttet vil i 2018 arbeide for at prosjektet videreføres som et tiltak for å engasjere og innlemme studenter i akademiske og tverrfaglige arbeidsformer.

I 2017 startet instituttet en diskusjon om den interne forskningsgruppestruktur og om revisjon av studieprogram. Studiekvalitet, herunder undervisningsformer, gjennomføring og frafall, står helt sentralt i denne diskusjonen. Gjennom de planlagte undervisningsseminarene skal instituttet også se på mangfoldet av undervisnings- og vurderingsformer gjennom studieløpet. Dette er en prosess som vil pågå i 2018, og landes etter planen mot slutten av året.

Oppfølging av handlingsplaner

Institutt for geografi vil i forbindelse med sin pågående prosess omkring revidering av studieprogrammene bidra til å følge opp UiB sin handlingsplan for studiekvalitet. Vi vil arbeide for etablering av ordninger for praksis i studieprogrammene våre og starter dette arbeidet med å avholde et praksisseminar der vi inviterer representanter fra arbeidslivet, alumner, og fagmiljø ved UiB som har praksisfag i programmet. Instituttet har i lang tid hatt feltkurs som en helt sentral del av utdanningstilbudet. Vi vil bygge videre på dette, og bruke det kontaktnettet og de relasjoner instituttet har til å arbeide for relevante praksistilbud med høy kvalitet.

Instituttet etablerte høsten 2017 mentorordning for nye studenter (se avsnitt om utdanningskvalitet). Ordningen revideres våren 2018 og videreføres høsten 2018.

Instituttet tok i 2017 initiativ til å etablere et EVU-tilbud innen Geografiske informasjonssystemer (GIS) som er et romlig analyseverktøy og verktøy for visualisering av romlige data. Kurset vil være et rent betalingstilbud. I 2018 videreføres arbeidet med å utforme det faglige innholdet. Høsten 2018 vil kurset markedsføres, og det planlegges oppstart vårsemesteret 2019.

Utdanningsmelding 2017 fra Sosiologisk institutt

Portefølje og dimensjonering

I 2016 ble det planlagt en endring av SOS201 Sosiologisk teori – nyere perspektiv, med påfølgende justering av SOS101, som skulle dekke både klassiske og nyere perspektiv. Endringen ble godkjent av fakultetet for innføring i 2017. Av ressursmessige grunner (sykdom og påvente av nyansettelser) ble denne endringen ikke effektivt. Av samme grunner kjøres de opprinnelige emnene også vårsemesteret 2018. Spørsmålet om mulig endring vil bli tatt opp igjen i løpet av våren, og forslag lagt fram for fakultetet høsten 2018 for iverksetting 2019.

Et nytt engelskspråklig emne SOS118 Horizontal Mobility in Sociological Persepctive ble første gang avholdt høsten 2017. Emnet vil bli tilbudt igjen høsten 2018.

Ujevn regularitet og beskjedent tilbud (antall) av valgemner, grunnet begrensede ressurser (stab til undervisning), vurderes som en begrensning i instituttets evne til å tilby aktuell forskningsbasert undervisning på bachelornivå. Det svekker også muligheten for å inspirere / lede studentene til å skrive bachelor- og masteroppgave relatert til instituttets faglige forskningsprofil, som igjen svekker muligheten til å styrke og videreutvikle de faglig miljøene rundt denne profilen. Dette har vært et stadig tilbakevendende tema i instituttets diskusjon om studietilbud og undervisning, og vil bli drøftet igjen i 2018.

En tilsvarende problemstilling gjelder for masterstudiet. Her har små studentkull ført til at det er vanskelig å tilby regulære fordypningemner, og studentens valg av temaer for masteroppgaver følger i liten grad instituttets faglig profil.

Det ble i 2017 utformet en søknad om etablering av master for integrert lektorutdanning. Søknaden ble trukket da det ikke ble bevilget nye studieplasser for et slikt emne. Søknaden bearbeides og sendes påny i 2018.

Utdanningskvalitet

Instituttet innførte i 2017 en ordning med kullansvarlig for masterstudiet, som fungerer som en type kollektiv mentorordning. Denne ordningen har bidratt til økt innsikt i faglige og sosiale utfordringer blant studentene, og grunnlag for aktiv og målrettet dialog mellom stab og studenter.

Ved to av bacheloremnene (SOS100 A og MET102) er det tatt i bruk digitale inter-kommunikative hjelpemidler i undervisningen (Kahoot). Ut over dette er det i liten grad iverksatt tiltak for digitalisering av undervisningen.

Instituttet har fortsatt med bruk av stipendiater og lektorer som seminarledere for en del bacheloremner. Dels har dette også vært nødvendig pga. redusert tilgang på seminarledere fra små kull av masterstudenter. Bruk av stipendiater og lektorer innebærer imidlertid også en betydelig styrking av seminarundervisningen og kvalitet i tilbakemeldingene på de obligatoriske oppgavene. Dette ses som svært viktig, men er dessverre svært ressurskrevende. Det er også ønskelig at de midlertidige ansatte får bred erfaring i arbeid med forelesninger. Med redusert fast stab og et begrenset antall rekrutteringsstillinger vil det bli en utfordring å sikre ønskelig kvalitet og omfang av seminarundervisningen. Økt rekrutering av masterstudenter vil være viktig også for å imøtekomme dette behovet.

Ett av valgmenene (SOS113 Velferd og ulikhet) har i flere semester hatt stor glede av en aktualisert og praksis-orientert undervisning med innebygd besøk til NAV.

Instituttet er svært oppmerksom på betydningen av å stimulere det faglig-sosiale miljøet for å sikre integrasjon og studiemotivasjon blant studentene. Stabsmedlemmer har inngått aktivt samarbeid med studentene for organisering av studietur, etablering av faglig-sosiale møtesteder o.l.

Oppfølging av handlingsplaner

Instituttet har pr i dag ingen konkrete planer om innføring av praksisemner eller emner med integrert praksis-del. Det nærmeste er en praksis-orientert undervisning av typen nevnt over (NAV). Det er imidlertid nærliggende å drøfte dette som mulig utvidelse av innretningen på en eller to av eksisterende valgmenner på ba-nivå.

Som nevnt ovenfor er det innført en type kollektiv mentor-ordning på masternivå. Som ytterligere tiltak for å sikre god inngang, gjennomføring og avslutning av studiet er det 1) innført ny felles innleveringsfrist for masteroppgaven og 2) tatt initiativ til å utforme et eget opplegg for «bli kjent og kom i gang» de første dagene i de første semesteret. Utformingen av dette gjøres i samarbeid med studentene og settes i verk høsten 2018. Også innføringen av felles innlevering 1. juni vil bli iverksatt nå. Denne ordningen vil også gjøre det lettere med en type feiring av studentenes avslutning på instituttet. Hvordan dette skal gjøres drøftes også med studentene.

Det er utarbeidet studieplan for et nytt EVU-emne, «Velferdsstaten og det flerkulturelle Norge», som meldes inn april 2018, med planlagt oppstart i høstsemesteret. Dette emnet er utarbeidet gjennom dialog med Bergen Kommune og som en oppfølger av et EVU-emne ved Sosialantropologisk institutt, som holdes våren 2018.